

Ministry of European Integration
REPUBLIC OF SERBIA

**#EY
3A TEBE**

**EU
PRO+**

ZAPISNIK SA PRVOG SASTANKA UPRAVNOG ODBORA PROGRAMA

Beograd, 9. decembar 2021.god.

Implementing partner
in 99 cities and municipalities in Serbia

I. Agenda

Uvodna sesija

09.45 Dolazak učesnika/ca

10:00 Dobrodošlica i uvodna izlaganja

Jadranka Joksimović, ministar za evropske integracije

Emanuel Žiofre, ambasador, šef Delegacije Evropske unije u Srbiji

10.20 Potpisivanje sporazuma o podršci EU za ekonomski oporavak od Kovida 19 u okviru programa EU PRO Plus

10.25 Kraj ceremonijalnog dela, Pauza za kafu

Radna sesija

10.40 Pozdravna reč predsednika i članova Upravnog odbora programa

10:45 Informacije o radu Upravnog odbora Programa

10:50 Nalazi iz uvodnog perioda, sprovedene aktivnosti plan za naredni period

11:15 Ostalo

11:30 Kraj sastanka

II. Uvodna sesija

Uvodnoj sesiji Upravnog odora EU PRO Plus programa prisustvovali su ministar za evropske integracije Jadranka Joksimović i ambasador Emanuele Žiofre, šef Delegacije Evropske unije u Srbiji, koji su u ceremoniji koja je prethodila zvančnom sastanku upravnog odbora svečano potpisali sporazum o deset miliona evra za oporavak od kovida 19 koji je dodat na inicijalni programski budžet.

II. Radna sesija

Luka Pivljanin viši savetnik u ministarstvu za evropske integracije se zahvalio na kontinuiranoj podršci koju Delegacija Evropske unije (EU) u Srbiji kao i članovi i članice Upravnog odbora (UO) pružaju programima teritorijalnog lokalnog razvoja kojima pripada i EU PRO Plus uz dobrodošlicu novim članovima UO. Naveo je važnost uloge članova UO u usmeravanju programa kako bi se intervencije koje će biti sprovedene u okviru programa na najefikasniji mogući način prilagodile srednjoročnim i dugoročnim politikama institucija i kako bi se osiguralo postizanje i održivost rezultata. Pivljanin je predstavio i članove UO koji su opravdano bili odsutni sa sastanka, Anu Stanković projektnog menadžera u Delegacije EU i Branka Budimira pomoćnika ministra za evropske integracije koji je zadužen za celokupnu IPU u ministarstvu.

Posle kratkog, individualnog predstavljanja svih prisutnih članova upravnog odbora **Pivljanin** je predstavljajući program započeo pojašnjenjem da je sada ukupan budžet programa 40 miliona evra jer uključuje i novo opredeljenih deset miliona evra. Inicijalnih 30 miliona je izdvojeno iz sredstava IPA za 2021 a onda je polovinom 2020. godine napravljen poseban akcioni dokument podrške zdravstvenom sistemu Republike Srbije koji je služio kao brz odgovor na pandemiju Korona virusa kao i za sprečavanje dugoročnih posledica po privredu Republike Srbije.¹ Dodatnih deset miliona sredstava je opredeljeno za EU PRO Plus, dok se u istom akcionom dokumentu nalaze i dodatnih 7 miliona koji su se odnosili na podršku sektoru turizma koji je jedan od najpogođenijih krizom i restriktivnim preventivnim merama koje su uvedene kako bi se suzbilo širenje virusa.

EU PRO Plus program pokriva region centralne Srbije, sve osim teritorije grada Beograda, Vojvodine i Kosova i Metohije. Period implementacije je produžen sa 36 na 42 meseca, imajući u vidu određene strukturne stvari i reforme koje moraju da se sprovedu, prvenstveno u kontekstu Poglavlja 22.

Martin Klauke, šef II sektora operacija Delegacije EU, naglasio je da i iako je Program ranije potpisan, zbog preklapanja sa prethodnim programom EU PRO kao i sprovođenja pripremnih aktivnosti, upravni odbor je bio odložen, ali sada sa objavljivanjem javnih poziva kreće i prava aktivnost Programa uz uvođenje novih inovativnih elementa u EU PRO Plus. Nakon opsežnih razgovora svih zainteresovanih strana o dizajnu ove nove faze, odlučeno je da se ojača integralni pristup lokalnom/regionalnom razvoju koji je sistematičniji i ne podrazumeva pojedinačne projekte, već grupisanje opština zasnovano na jasnom planu razvoja i koordinaciji. On je ponovio značaj

¹Prepristupna pomoć (IPA II) 2014-2020 i EU za ekonomski oporavak COVID 19

ovakvog pristupa u jačanju kapaciteta na lokalnom nivou, jer se od lokalnih samouprava očekuje da i ubuduće sprovede ove programe, a za to ih treba osposobiti da preuzmu razvoj u svoje ruke jednom kada se ovakve inicijative završe.

Marko Vujačić, šef programa UNOPS se zahvalio novim i starim članovima UO na pruženoj podršci i strpljenju do sada, jer kako je rekao uz dosta izazova i usporenog toka nekih intervencija, nakon sastanka UO, rad na sprovođenju programa će se intenzivirati. Naglasio je da je UO vrlo važan mehanizam podrške za program jer daje smernice za pripremu i razvoj aktivnosti, a uz to prati i napredak, i obezbeđuje koordinaciju i sinergiju, i traži rešenje problema.

Luka Pivljanin je u okviru prve tačke dnevnog reda koja se odnosila na informacije o radu Upravnog odbora programa najavio da će se sastanci shodno epidemiološkoj situaciji održavati i u onlajn formatu, kao da će UO korisiti i pisanu proceduru kao jedan od načina održavanja odnosno usvajanja odluka. Naglasio je da će po uzoru na prethodni program EU PRO makar jednom godišnje sastanci biti na terenu, kako bi se zasedanje UO približilo korisnicima i lokalnim samoupravama (LSU). Objasnio je da se od članova UO očekuje da u nekim nadležnostima svojih institucija učestvuju u programu i daju strateške smernice, prilagođavaju delovanje programa srednjoročnim i dugoročnim politikama njihovih institucija kao i nekim operativnim stvarima. Cilj UO je koordinacija aktivnosti posebno imajući u vidu da se radi o intervencijama i aktivnostima na lokalnu.

Marko Vujačić je pojasnio da je napredak programa bio usporen usled pandemije kovida 19 i zbog tranzicija između programa EU PRO u EU PRO Plus, te da su određeni poremećaji na tržištu nabavke usporili završetak EU PRO-a i jednim delom otežali tu tranziciju. Naveo je da možda ključni razlog za to usporavanje leži u tome da novi program donosi nove ideje i određene nove pristupe. Program će nastaviti da nadograđuje uspešne priče iz prethodnih programa, da pruža podršku LSU da unapeđuju javnu infrastrukturu uključujući i poslovnu infrastrukturu, te da podržava mikro i mala preduzeća, bilo direktnim grant šemama za podršku ili indirektnim putem kao što je poziv koji je objavljen a koji je namenjen organizacijama za podršku poslovanju, a biće nastavljena i podrška organizacijama civilnog društva. Novina je da ovaj program donosi izgradnju nacionalnog sistema za novi pristup integralnom teritorijalnom razvoju sledeći iskustva, mehanizme i instrumente koji postoje u EU. Osnovna razlika je da se izlazi iz okvira administrativnih granica lokalnih samouprava, jer je fokus na teritorijama, na međuopštinskoj saradnji. Takođe izlazi se iz okvira pojedinačnog sektora i teži holističkom pristupu u razvoju koji zasnovan na komparativnim prednostima određene teritorije sa ciljem da se LSU ohrabre da drugačije razmišljaju o načinu finansiranja razvoja i da se zajedno identifikuju mehanizmi koji nisu tradicionalni. Ova promena podrazumeva proces i konsultacije sa DEU i MEI kako bi se bolje razumelo šta je to što se očekuje od ovog programa posebno u pogledu izgradnje kapaciteta i uvođenju integralnog teritorijalnog razvoja. Kako je Vujačić zaključio, do sada je ostvaren solidan nivo saglasnosti, četiri poziva su odobrena i uz uspešan prvi sastanak UO može da se kaže da je postavljen čvrst temelj i osnova za ubrzanje aktivnosti koje vodi ka prvim konkretnim rezultatima.

Olivera Kostić menadžerka programa EU PRO Plus se zahvalila na podršci koju je UO pružio u dosadašnjoj realizaciji uključujući bilateralne sastanke, reviziju, komentare i sugestije koji su dati na javne pozive. Istakla je ključne preporuke iz uvodnog perioda koje podrazumevaju da je uvođenje integralnog pristupa potrebno da se desi postepeno, te da su aktivnosti programa i prilagođene tome. Kostić je i naglasila značaj koordinacije na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou, značaj vertikalne koordinacije i umrežavanje aktivnosti, sinergije itd. Rezultat preporuka i nalaza iz uvodnog perioda su ukazali i na potrebu za jačom podrškom u oporavku od efekata pandemije kovida kako u oblasti jačanja zdravstvenog sistema tako i kroz konkretan doprinos lokalnom nivou sa narednim pozivima. Kostić je uz predstavljanje rezultata Programa i javnih poziva koji ih prate dodala da se Program bavi i međusektorskim temama koje su integrisane kroz sve aktivnosti i javne pozive, kao što su dobro upravljanje, zaštita životne sredine, digitalizacija, digitalna transformacija, i društveni aspekti.

Stefan Kah, ekspert za teritorijalni razvoj, objasnio je koncept integralnog održivog teritorijalnog razvoja (ISTD) koji obuhvata dve dimenzije u okviru integracije, onu koja je između različitih tema, različitih sektora, različitih vrsta aktivnosti i onu koja se odnosi na integracije u smislu teritorija, između različitih nivoa višestepenog sistema upravljanja od nacionalnog do lokalnog i svega što je između. On je rekao da održivost u smislu ISTD-a ima tri dimenzije, ekonomsku, socijalnu i ekološku, ali se posmatra i u smislu vremena i trajnosti kako bi sve što se planira i radi imalo uticaja nakon završetka programa. On je dodao da termin teritorijalni označava snagu teritorije/a definisanih prema potrebama, a ne nužno prema administrativnim granicama.

Dalje je naveo kako je u kohezionoj politici EU, ISTD prvi put korišćen na veoma organizovan način u završnom programskom periodu od 2014. do 2020. te da postoje tri vrste ISTD alata. Prvi je ITI - integralne teritorijalne investicije koje se bave urbanim teritorijama, ali mogu biti i ruralne ili mešovite. To su funkcionalne teritorije, tako da pokrivaju više od jedne teritorije LSU različitih veličina, i taj model je usvojen ili korišćen u 330 strategija širom Evrope. Drugi tip su modeli održivog urbanog razvoja (SUD) koji su strogo urbani i obuhvataju samo jednu opštinu, a širom EU postoji 760 SUD. Treći tip je lokalni razvoj koji vodi zajednica (CLLD) sličan LEADER-u, koji je model ruralnog razvoja koji postavlja pristup odozdo prema gore. Ovo uglavnom ruralno sredstvo (može biti i urbano) karakteriše snažan i obavezan element učešća lokalnog stanovništva. Postoji otprilike 800 CLLD strategija širom EU. U periodu 2021-2027. dodatno je pojačan akcenat na teritorijalnim instrumentima, pa ova iskustva stečena u 2014-20. koriste različite države članice za izgradnju, proširenje i profesionalizaciju ovih modela koji su do sada implementirani. On je objasnio da postoji pet ciljeva politike, od kojih se peti odnosi na teritorijalni razvoj pod nazivom „Evropa bliža građanima“ i usmeren je na podsticanje održivog integralnog razvoja i odnosi se na sve vrste teritorija.

Olivera Kostić je predstavila druga dva rezultata programa kao i objavljene pozive, uključujući i javni poziva za organizacije za podršku poslovanju, odnosno aktivnost koja treba direktno da doprinese unapređenju konkurentnosti malih i srednjih preduzeća. Kroz ovu intervenciju se očekuje da će veliki broj preduzeća da uvede neke novine, digitalizuje svoje usluge, proširi se na nova tržišta i da

unapredi svoju rezilijentnost na krize. Najavila je i naredne pozive -Javni poziv za mala i srednja preduzeća koji se razvija primarno u koordinaciji sa Ministarstvom privrede i Razvojnomo agencijom Srbije, zatim poziv za podršku za početnike u poslovanju koje vode žene i mladi, te poziv kojim će se pružiti podrška LSU da budu bolje poslovno okruženje kroz projekte ekonomske strukture i izradu tehničke dokumentacije za ove projekte. Takođe Kostić je najavila i javni poziv koji će se odnositi na unapređenje usluga koje LSU pružaju privredi. U okviru trećeg rezultata programa najavila je javni poziv za projekte lokalne infrastrukture koji prema iskustvu najviše doprinose poboljšanju kvaliteta života na lokalnu a kroz koji se očekuje podrška za 30 projekata. Što se tiče Javnog poziva za jačanje socijalnih usluga važno je da se pruži podrška i organizacijama civilnog društva u kontekstu Kovida, kako bi samostalno ili u partnerstvu LSU unapredili usluge koje pružaju na lokalnom nivou. Poziv je planiran za objavljivanje u januaru. Kako je objasnila od dodatnih 10 miliona evra, jedan deo sredstava je već potrošen za hitne nabavke za vozila za prevoz vakcina, za angažovanje zdravstvenih radnika u 23 zdravstvena centra, dezinfekciona sredstva i aparate za dezinfekciju koji su postavljeni u školama širom Srbije kao i za trijažne kontejnere.

U okviru aktivnosti koje se očekuju u narednom periodu, navela je da će se prvi korisnici čije su aplikacije odobrene posle tri javna poziva znati do kraja marta, ili početkom aprila. Konsultacije za javni poziv za unapređenje usluga koja lokalne samouprave pružaju privredi su započele i nacrt će biti poslat Upravnom odboru kako bi bio predmet odobrenja već na sledećem sastanku UO. Naglasila je kao veoma važno da će se nakon procesa izrade teritorijalnih strategija za koji se očekuje da će trajati 12 meseci objaviti i veća grant šema od 10 miliona evra kojom će se podržati sprovođenje integralnih projekata koji su identifikovani kroz ove strategije.

Marko Vujačić se osvrnuo na epidemiološku situaciju i uticaj na sprovođenje programa, ali je napomenuo da korišćenjem onlajn i hibridnih mehanizama tim uspeva da sledi tok aktivnosti. Jedino u slučaju da dođe do pogoršanja epidemioloških trendova, onda može da se očekuje da i negativan uticaj pandemije na partnere i korisnike što bi moglo da se reflektuje i na sam program. Kako je dodao postoje i razlozi za zabrinutost oko predstojećih izbora u aprilu, kao i mogućeg usporavanje aktivnosti pre i nakon izbora jer razvoj u tom periodu nije neophodno prioritet broj jedan za institucije čak ni za lokalni nivo. Stoga je važno da Program završi makar dva poziva do kraja marta kako bi se nesmetano krenulo u realizaciju projekata. Takođe, u kontekstu integralnog pristupa teritorijalnom razvoju, Vujačić je naglasio važnost saradnje sa LSU, regionalnim razvojnim agencijama i nacionalnim institucijama kako bi se ostvarili planirani rezultati koji uključuju izgradnju ili jačanje i institucionalnog okvira i administrativnih kapaciteta, tehničkih kapaciteta, promenu razmišljanja, promenu ponašanja. UO će redovno dobijati informacije o napretku i biće uključeni u diskusije kao i u traženje rešenja za eventualne izazove pogotovo kada oni budu zahtevali kompleksnije institucionalne promene a time će i podrška UO biti dobrodošla.

Luka Pivljanin je rekao da se prvi rezultat Programa koji se tiče integralnog teritorijalnog razvoja, posmatra u odnosu na Poglavlje 22 i da je plan da se sistem za korišćenje kohezionih fondova na lokalnom nivou gradi u skladu sa pregovorima na nacionalnom nivou. Kroz EU PRO Plus program će se pružiti podrška korisnicima i potruditi se da oni vide koristi toga na čemu rade, a sa druge strane

sprovedenjem ovakvih vrste grant šema UO ima mogućnost da sagleda gde postoje nedostaci, za šta su korisnici zainteresovani ili ne, pa da se te povratne informacije koriste za opšti proces izgradnje sistema. Dodao je da je koordinacija neophodna da bi se zaista iskoristile sve prednosti ovog pristupa i kako bi se izbegle situacije u kojima su bili neki drugi projekti gde su se strategije radile samo da bi dobile podršku.

Pivljanin je zatražio povratne informacije i koordinaciju sa Stalnom konferencijom gradova i opština (SKGO), Republičkim sekretarijatom za javne politike (RSJP) i sa Ministarstvom državne uprave i lokalne samouprave (MDULS) kako bi proces imao smisla i ostvario potencijal.

Na pitanje **Katarine Obradović Jovanović, pomoćnice ministra privrede** da li se prvi poziv za ovaj novi pristup odnosio pre svega na izradu strateških dokumenata, kao i kolika je procenjena vrednost pojedinačne strategije **Pivljanin** je objasnio da Program pruža tehničku pomoć u vidu podrške eksperata, a da je sama cena pojedinačne strategije nefinansijska, odnosno biće poznato tek kada budu završene u skladu sa određenim metodologijama, a zavisice i od tipa strategije. Neki gradovi su već razvili strategiju urbanog razvoja (SUD strategije) pa je veći fokus na onima koji tek treba da razviju, dok u pogledu ITI strategija, podela izdefinisanih funkcionalnih područja ne postoji onako kako se to radi u EU. Kako zemlja još nije država članica, mogu da se isprobaju različiti modeli te je zato ostavljeno na slobodi LSU da odaberu način svog grupisanja koji će se reflektovati u broju bodova koji će dobiti.

Viktor Veljović, menadžer sektora za razvijanje kapaciteta je u više detalja predstavio uslove prijave na Javni poziv za podnošenje prijave za izradu teritorijalnih strategija, a koji su podrazumevali da LSU imaju status grada te da mogu da apliciraju, ili samostalno ili u partnerstvu sa najmanje tri LSU ali da obezbede prostorni kontinuitet, tj. fizički povezanu celinu. Prateći nacrt prostornog plana Republike Srbije koji je definisao sistem urbanih centara, zaključeno je da su neki centri preko 40.000 stanovnika i veći urbani centri oni koji imaju potencijalno kapacitet za testiranje ovakvog instrumenta. Kapaciteti na koji može da se računa i koji će biti uključeni u izradu ovih kompleksnih mehanizama su urbanističke službe koje izrađuju planove, regionalne razvojne agencije, kancelarije za lokalni ekonomski razvoj, odeljenja za društvene delatnosti i odeljenja za zaštitu životne sredine.

Na pitanje **Katarine Obradović Jovanović, pomoćnice ministra privrede** kako se ova aktivnost uklapa u Zakon o planskom sistemu i gde se nalaze ovi planski dokumenti i da li se rade po metodologiji tog zakona ili nekog drugog **Veljović** je objasnio da ovi dokumenti spadaju u dokumente javnih politika, i kao takvi zato što nemaju administrativnu podelu potpadaju pod sub-nacionalne strategije. Ova dokumenta moraju da budu usklađeni sa svim relevantnim planskim dokumentima, što je Zakon o planskom sistemu definisao. Kao jedini izazov Veljović je naveo da ove strategije ne predviđaju izradu akcionih planova koji su predviđeni recimo Zakonom o planskom sistemu već podrazumevaju definisanje na nivou mera. Kako bi se krenulo sa implementacijom definisaće se neki ključni strateški odnosno prioritetni projekti za određenu teritoriju. Zbog teritorijalne povezanosti ali i usled kompleksnosti tema koje obuhvata, kao što je na primer sanacija braunfield lokacija ili sanacija neformalnih naselja ili podstandardnih naselja traje najmanje 20

godina, vremenski period izrade ovakvih strategija je znatno duži nego što su standardni planovi razvoja koji su više operativni dokumenti i pomažu realizaciji pre svega ključnih lokalnih projekata.

Sandra Nedeljković v.d. zamenica direktora Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima je iznela nekoliko primera projekata koji su uključili integralni pristup, među njima je Vladina radna grupa za Ovčarsko-kablarsku klisuru osnovana prošle godine sa akcentom na integralnom razvoju gde je cilj da se umreži više sektorskih politika u cilju implementacije infrastrukturnih projekata. Takođe je dala primer radne grupe za jug gde se po tom istom principu povezalo šest jedinica LSU na jugu Srbije (Leskovac i Prokuplje kao gradovi). EU PRO Plus-u su predstavljeni svi ti projekti koji su ušli na užu listu delegiranu od strane LSU i resornih ministarstava (na primer put preko Radan planine koji je od strateškog značaja za taj kraj koji povezuje više lokalnih samouprava). Navela je da bi cilj bio da se kroz infrastrukturne i kroz velike kapitalne investicije Vlade Republike Srbije uvežu strateški prioriteti i prepozna teritorija koja je jako značajna recimo za banjski turizam. Takođe je naglasila da ima dosta kapaciteta koja su zapušteni i treba da se obnove, te da je bitno da se svi umreže i da daju svoju podršku, pogotovo što neki planovi već postoje i treba da se nađu u ovom strateškom dokumentu. Osnova strateških dokumenata je da se prikupe finansijska sredstva i da se implementira nešto što je značajno.

Pivljanin je naveo da će upravo svi postojeći elementi povezati kroz ovaj pristup a svojevrsna SWOT analizu određene teritorije će dati sistematičan pregled šta je to što je relevantno za datu teritoriju. Cilj samog pristupa jeste i optimizacija kombinovanja izvora finansiranja, te je on dalje pozvao sve na saradnju i što bolju pripremu strategije u cilju da kada pristup strukturnim fondovima, kohezionim fondovima, bude omogućen, strategija bude spremna i kompatibilna sa onim što će biti očekivanja. Kao potencijalni problem se može javiti to što se uvode određeni strateški dokumenti koji predstavljaju nešto što će potencijalno biti na raspolaganju kada Srbija uđe u EU upravo zato se sve i radi kroz Poglavlje 22 čija priprema ima svoju dinamiku koja će verovatno biti ubrzana u narednom periodu. Pivljanin je takođe istako značaj koordinacije sa LSU kako strategija ne bi postala dokument koji će se napraviti samo u cilju dobijanja sredstva, već da sam proces ima i ispuni svoj smisao.

Ivan Milivojević, zamenik generalnog sekretara Stalne konferencija gradova i opština (SKGO) potvrdio je neohodnost koordinacije te da je SKGO već imao sastanak sa EU PRO Plus programom, pogotovo zbog činjenice da program EXCHANGE 6 podržava lokalne samouprave u izradi planova razvoja. Iskustvo SKGO govori da je multiplikacija, kreiranje i sprovođenje strateških dokumenata na lokalnom nivou često problem za LSU, a kod teritorijalnih i lokalnih strategija razvoja problem bi moglo biti usklađivanje tj. kako će mere i ciljeve koje su negde prepoznali u jednoj od tih strategija, koja prva dođe, uskladiti sa potonjim. Zato je naznačio važnost koordinacije sa RSJP, sa kojima je SKGO razvio metodološki alat za LSU za izradu lokalnih planova razvoja, pa je naveo da možda deo tih alata može biti iskorišćen i u izradi ovih strategija, naravno ukoliko je to usklađeno sa svim procedurama koji su tipične za ovakav regionalni vid strategija. Prema SKGO evidenciji za sada samo 17 LSU ima usvojene planove razvoja, 51 LSU ima skupštinsku odluku uz započet proces ili je u nekoj fazi tog razvoja, a više od pola LSU taj proces nisu ni pokrenule. Kako je Milivojević rekao koordinacija je posebno važna uzimajući u obzir kratke rokove i slabe kapacitete LSU.

Marko Vujačić je naglasio je da iako će ova iteracija uključiti izradu planskih dokumenata, izradu strategija i slično, i dalje će najveći deo sredstava biti utrošen na vrlo konkretne projekte. Istako je da je ovo priprema za naredni period kada zemlja bude punopravna članica EU navodeći primer Hrvatske koja je u IPA ciklusu od 2014 - 2020. kroz ITI mehanizam privukla 350 miliona evra podrške što nažalost naše LSU ne bi mogle da povuku jer za tako nešto moraju da imaju izrađena starteška dokumenta, a kroz testiranje modela, Vlada Srbije može da ima predlog kako bi sistem trebalo da izgleda.

Viktor Veljović je objasnio da su ovi instrumenti pre svega osmišljeni za povezivanje izvora finansiranja iz strukturnih fondova EU kroz operative programe ali da u Srbiji, iako ima dosta raspoloživih izvora finansiranja, LSU mogu bolje da ih koordinišu. Zato je bitno da LSU počnu da saraduju pre svega unutar svojih struktura i da se koordinišu sa nadležnim ministarstvima koja povlače i druge linije finansiranja u implementaciji sredstava.

Pivljanin je istakao da je neophodno izgraditi kapaciteti, kroz pilot projekte, praktične primere i pokušaje ne samo u pogledu ovoga nego u pogledu celokupnog Poglavlja 22, te je podvukao da bi strategije trebalo da doprinesu u korišćenju različitih izvora finansiranja a da se prioriteta koji se nalaze na centralnom nivou prenesu i na lokalni nivo.

Na pitanje **Vere Veljanovski, šefice Odseka za sprovođenje i praćenje sprovođenja projekata koji se finansiraju iz fondova EU i drugih izvora iz Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja** o objavljivanju Javnog poziva za projekte lokalne infrastrukture i održavanju info-sesija, **Olivera Kostić** je rekla da je poziv otvoren 3. decembra 2021, preveden na srpski jezik, te da će šest info-sesija biti održane uživo a tri u onlajn formatu. Poziv je otvoren je do 31. januara, a iskustveno jedino što može da bude izazov za LSU je što se aplikacioni formulari popunjavaju na engleskom jeziku ali to je praksa koja se sprovodi poslednjih deset godina. LSU su pokazale interesovanje i prema prvoj evidenciji već je 37 projekata u pripremi, uz napomenu da je obavezno da projekti imaju spremnu tehničku dokumentaciju i građevinsku dozvolu. Navela je i novine na sajtu EU PRO Plus-a koji je interaktivan i omogućava lakšu komunikaciju i pronalaženje informacija.

Pivljanin je zamolio UO da se kordinišu međusobno oko javnih poziva i da se uključe u postavljanje kriterijuma i davanje povratnih informacija sa terena. Takođe je zamolio da se sve informacije o svim info-sesijama podele sa UO te pitao da li će i u ovom programu članovi UO moći da prisustvuju evaluacionoj komisiji kao posmatrači.

Kostić je potvrdila da je za prethodni Program bilo veoma korisno učesće nadležnih ministarstava i institucija u kapacitetu posmatrača u evaluacionim komisijama i namera je da se sa tom praksom nastavi i u EU PRO Plus programu. Kao primer je navela da se po dogovoru sa Ministarstvom za rad za Javni poziv za projekte lokalne infrastrukture uvela mogućnost da se LSU prijave sa dva predloga projekta ukoliko se jedan odnosi na zdravstvenu/socijalnu zaštitu u kontekstu kovida . Kostić je pozvala nacionalne institucije koje učestvuju u radu UO da se angažuju u sprovođenju Programa,

kroz kvartalne sastanke i koordinaciju, a naročito u narednom periodu zbog dinamike aktivnosti koja se očekuje. Na kraju je izrazila nadu da će se sledeći skup održati početkom godine sa novim javnim pozivima koji se pripremaju, a onda krajem marta ili početkom aprila sa rezultatima javnih poziva koje su do tada objavljeni.

EU PRO Plus Program učesnici Upravnog Odbora				
9 decembar 2021, Palata Srbija				
	Ime	Prezime	Institucija/ Organizacija	Funkcija
1	Jadranka	Joksimović	Ministarstvo za evropske integracije	Ministar
2	Emanuele	Giaufret	Delegacija Evropske unije u Srbiji	Ambasador i Šef Delegacije Evropske unije u Srbiji
3	Martin	Klaucke	Delegacija Evropske unije u Srbiji	Šef II sektora operacija
4	Jovana	Joksimović	Ministarstvo za evropske integracije	Sektor za koordinaciju regionalnog i infrastrukturnog razvoja
5	Luka	Pivljanin	Ministarstvo za evropske integracije	Viši savetnik
6	Ivan	Milivojević	Stalna konferencija gradova i opština (SKGO)	Zamenik generalnog sekretara
7	Nevena	Karanović	Ministarstvo za evropske integracije	Kabinet
8	Nevena	Milić	Ministarstvo za evropske integracije	Odeljenje za komunikacije
9	Ljubica	Zavišić	Ministarstvo za evropske integracije	
10	Sandra	Nedeljković	Kancelarija za upravljanje javnim ulaganjima PIMO	V.d. zamenik direktora PIMO
11	Katarina	Obradović Jovanović	Ministarstvo privrede (ME)	Pomoćnica ministra
12	Milja	Vukovic	Ministarstvo privrede (ME)	Grupa za implementaciju IPA projekata
13	Vera	Veljanovski	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja	Šef Odseka za sprovođenje i praćenje sprovođenja projekata koji se finansiraju iz fondova EU i drugih izvora
14	Vesna	Mirosavljević	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja	Šef Odseka za pravne i normative poslove i sistemska pitanja u Sektoru za socijalnu zaštitu
15	Una	Pavlović	Ministarstvo omladine i sporta	Šefica sektora za međunarodnu saradnju

16	Uroš	Pribićević	Ministarstvo omladine i sporta	Vršilac dužnosti pomoćnika ministra u Sektoru za međunarodnu saradnju
UNOPS				
17	Marko	Vujačić	Kancelarija Ujedinjenih nacija za projektne usluge	Šef programa
18	Olivera	Kostić	UNOPS - EU PRO Plus	Menadžerka programa
19	Enis	Ujkanović	UNOPS - EU PRO Plus	Menadžer sektora za mala i srednja preduzeća
20	Milica	Korać	UNOPS - EU PRO Plus	Saradnica za mala i srednja preduzeća
21	Ivana	Popović	UNOPS - EU PRO Plus	Menadžerka za komunikacije
22	Duška	Medić	UNOPS - EU PRO Plus	Programski asistent
23	Marija	Radulović	UNOPS - EU PRO Plus	Saradnica za komunikacije
24	Viktor	Veljović	UNOPS - EU PRO Plus	Menadžer sektora za razvijanje kapacitea
25	Biljana	Kerić	UNOPS - EU PRO Plus	Saradnica za socijalnu koheziju i rodnu ravnopravnost
26	Dragana	Novaković	UNOPS - EU PRO Plus	Menadžerka sektora za infrastrukturu
ZOOM onlajn učesnici				
1	Nevena	Dučić	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSJ)	Sektor za međunarodnu saradnju
2	Jelena	Sedlarević	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSJ)	
3	Mila	Stanković	Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave	
4	Stefan	Kah	UNOPS	Ekspert za ISTD
5	Daliborka	Kolar	Kancelarija Ujedinjenih nacija za projektne usluge	Šefica administracije

SPIŠAK NAJČEŠĆIH SKRAĆENICA	
CLLD	Lokalni razvoj kojim upravljaju jedinice lokalne samouprave
DEU	Delegacija Evropske unije
EU	Evropska unija
EPP	EU PRO Plus
ITI	Integralne teritorijalne investicije
ISTD	Integrirani održivi teritorijalni razvoj

LSU	Lokalna samouprava
ME	Ministarstvo privrede
MEI	Ministarstvo za evropske integracije
MDULS	Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave
MGSI	Ministarstvo građevine, saobraćaja i infrastrukture
MSP	Mala i srednja preduzeća
RAS	Razvojna agencija Srbije
RRA	Regionalne razvojne agencije
RSJP	Republički sekretarijat za javne politike
SUD	Održivi urbani razvoj
UO	Programski upravni odbor
SKGO	Stalna konferencija gradova i opština
UNOPS	Kancelarija Ujedinjenih nacija za projektne usluge